

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIP-144/12-P

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola a mateřská škola Bolešiny, příspěvková organizace
Sídlo:	Bolešiny 83, 339 01 Klatovy
IČ:	60 610 662
Identifikátor:	600 068 391
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Michaelem Buriankem, ředitelem školy
Zřizovatel:	Obec Bolešiny, Bolešiny 10, 339 01 Klatovy
Místo inspekční činnosti:	Bolešiny 83, 339 01 Klatovy
Termín inspekční činnosti:	10. - 12. ledna 2012

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného Základní školou a mateřskou školou Bolešiny, příspěvkovou organizací podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů, tj. zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů; zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Aktuální stav školy

Právnícká osoba vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“), mateřské školy (dále „MŠ“), školní družiny (dále „ŠD“) a školní jídelny (dále „ŠJ“). V době inspekce se ve dvoutrídni ZŠ vzdělávalo celkem 40 žáků prvního stupně (v I. třídě 11 a 9 žáků 1. a 2. ročníku, ve II. třídě 7, 6 a 7 žáků 3., 4. a 5. ročníku), ve dvoutrídni MŠ 34 dětí, z toho 7 v posledním ročníku před nástupem do ZŠ včetně 1 dítěte s odkladem povinné školní docházky. Provoz MŠ je od 6:30 do 16:30, úplata za předškolní vzdělávání činí 150,- Kč měsíčně. ZŠ, MŠ, ŠD i ŠJ se nacházejí v jedné budově, která prošla v roce 2008 zásadní přestavbou a rekonstrukcí (byla vybudována půdní vestavba s obecními byty, provedeno zateplení celé budovy, výměna oken, nové osvětlení a vytápění v přízemní části atd.). Celý objekt obklopuje zahrada, do níž je vstup i z nové zastřešené terasy přiléhající k přízemí budovy. Je využívána k výuce žáků ZŠ i k pobytu dětí z MŠ. V bezprostřední blízkosti školy se nachází oplocené obecní víceúčelové hřiště s různými herními prvky, které je dětmi a žáky školy rovněž využíváno k pohybovým aktivitám. Ve všech ročnících ZŠ je výuka realizována podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „Učíme se pro život“ (dále „ŠVP ZV“), v MŠ podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání „Veselá školka“ (dále „ŠVP PV“). Výuka v ZŠ je vedena plně odborně kvalifikovaným personálem (ředitel školy a dvě učitelky, z nichž jedna absolvovala rozšiřující studium speciální pedagogiky pro vychovatele).

V MŠ pracují tři pedagogické pracovnice. Dopolední péči zajišťují na plný úvazek dvě odborně kvalifikované učitelky, odpoledne pracuje s dětmi na zkrácený úvazek nekvalifikovaná učitelka studující v současné době učitelství pro první stupeň ZŠ. Od minulé inspekce v roce 2007 došlo k rozsáhlým pozitivním změnám zejména v materiální oblasti. Kromě výše zmíněné celkové rekonstrukce budovy školy byl postupně obnovován a upravován i její interiér. Bylo modernizováno vybavení školní kuchyně (mrazák, lednice, myčka, indukční sporáky, vodní lázeň, robot apod.). Proběhla kompletní výměna žakovského nábytku v ZŠ, byl zakoupen nový nábytek do kanceláře a částečně i do třídy v MŠ, byly opraveny židle pro děti, položen nový koberec a pořízena nová technika na úklid. V ZŠ proběhla obměna počítačů a celá budova včetně MŠ byla pokryta bezdrátovým připojením k internetu. V souvislosti se zvyšujícím se počtem přihlášek k předškolnímu vzdělávání byla od školního roku 2010/2011 navýšena kapacita MŠ na 40 dětí a otevřena druhá třída s dopoledním provozem. Prostor pro ni vznikl rozdělením velké třídy v ZŠ na dvě části. Tato místnost je zároveň v odpoledních hodinách využívána školní družinou. Rovněž počet žáků v ZŠ se od minulého roku zvýšil z 29 na letošních 40. Záměrem školy pro následující období je další zkvalitnění vybavení informačními a komunikačními technologiemi prostřednictvím projektu EU peníze školám a získání finančních prostředků na obnovu školní zahrady.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Základní škola

Škola poskytuje základní vzdělávání v souladu s platnými učebními dokumenty a s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Žáci jsou zařazeni do dvou tříd se sloučenými ročníky. Vzhledem k velikosti školy všichni tři pedagogové (ředitel školy a dvě učitelky) vzájemně spolupracují a koordinují svoji činnost v běžném denním kontaktu. Škola každoročně organizuje široké spektrum zájmových kroužků a mimoškolních aktivit pro žáky i jejich rodiče, čímž velkou měrou posiluje své dobré jméno na veřejnosti, přispívá ke smysluplnému využití volného času žáků a k rozvoji jejich

individuálních talentů a zájmů. Kroužky jsou vedeny pedagogy školy nebo některými rodiči. Další volnočasové aktivity jsou zabezpečovány prostřednictvím činnosti školní družiny.

Sledovaná výuka v obou třídách vykazovala dobrou kvalitu. Hodiny byly převážně promyšlené a organizačně dobře zvládnuté. Učitelé ve třídách se spojenými ročníky se snažili efektivně využít čas a zapojit všechny žáky, ať již formou přímé práce nebo zadáváním samostatných úkolů. Většinou byl kladen důraz na praktické osvojování dovedností, byly zařazovány zajímavé metody práce s využitím názoru, pomůcek a pracovních listů. Učitelé dokázali dobře navazovat na předchozí znalosti a zkušenosti žáků, učivo bylo mezipředmětově propojováno, byly respektovány individuální potřeby jednotlivců. V jedné hodině byla výuka vedená méně záživnou formou frontálního řízeného rozhovoru, chyběla zde cílená motivace k udržení zájmu žáků, jejich aktivita a pozornost měla v důsledku toho klesající tendenci. Pozitivem v obou třídách bylo příznivé pracovní klima a posilování dobrých vztahů mezi žáky a pedagogy i mezi žáky navzájem. Motivační efekt mělo průběžné pozitivní hodnocení žáků učitelem. Závěrečné hodnocení výuky a prvky sebehodnocení však byly zaznamenány jen ojediněle. Přírodovědná gramotnost byla rozvíjena zejména v předmětu Člověk a jeho svět. Žáci se učili dávat do souvislostí nové poznatky a pojmy, vyhledávali informace v učebnici i na mapě, dokázali pracovat samostatně i spolupracovat ve skupinách. Přírodovědná gramotnost je nenásilnou formou podporována rovněž celkovou filosofií školy, jejím zaměřením na poznávání a ochranu přírody a také prostřednictvím přírodovědných projektů a akcí školy. Nezanedbatelnou samozřejmostí je třídění odpadu v celém areálu.

Mateřská škola

ŠVP PV „Veselá školka“ je zpracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání a vychází z podmínek MŠ. Jeho hlavní cíle jsou orientovány na rozvíjení osobnosti dětí, vytváření pozitivního vztahu k přírodě a její ochraně. Inspekční hospitace provedené v obou třídách i záznamy v třídních knihách dokládají, že ŠVP PV je v praxi plněn a není formálním dokumentem. Sledovaný pedagogický proces se vyznačoval promyšlenou přípravou, množstvím zajímavých pomůcek, podnětnou motivací, aktivizací dětí a efektivní organizací. Metody a formy práce upřednostňovaly přirozené učení hrou, činnostmi či prožitkem a odpovídaly požadavkům ŠVP PV. V bohaté míře byla zastoupena potřebná práce s fantazií, smyslové hry, zajímavé experimentování apod. - tj. zábavné a poutavé způsoby, které jsou předškolnímu věku nejbližší. Organizace denních činností působila plynule, spontánní a řízené aktivity byly vyvážené, potřebný čas náležel pobytu venku.

Systematická pedagogická práce je patrná i z výsledků dětí. Jsou přiměřeně svému věku samostatné v sebeobsluze, při stolování a hygieně. Zručně zacházejí s pracovními nástroji a výtvarnými potřebami, využívají různé formáty papíru, techniky a způsoby zobrazování, kombinují rozličné materiály atd. Nápadité a tvořivé výsledné práce dokládají, že úroveň dětského výtvarného projevu je vysoká. Starší děti již zvládají prostorové vztahy i orientaci v jednoduchých početních představách a mají četné znalosti o přírodě. Pravidelné zařazování tělovýchovných aktivit v tělocvičně i venku vede k potřebnému rozvoji pohybových dovedností.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Informace o vzdělávací nabídce a dalších aktivitách ZŠ i MŠ jsou zveřejňovány prostřednictvím webových stránek, vývěsky v budově, Zpravodaje OÚ Bolešiny a rovněž na pravidelných schůzkách s rodiči. V případech vyžadujících bezodkladnou komunikaci jsou rodiče kontaktováni pedagogickými pracovníky telefonicky nebo sdělením v žákovské knížce.

Základní vzdělávání probíhá podle ŠVP ZV „Učíme se pro život“, který je po formální stránce zpracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a s požadavky školského zákona. Učební osnovy (výstupy i učivo) předmětů Výtvarná výchova, Pracovní činnosti a Tělesná výchova jsou však zpracovány pouze souhrnně pro 1. – 5. ročník, učivo a výstupy předmětu Hudební výchova jsou zpracovány souhrnně pro 1. – 3. a pro 4. – 5. ročník. Z takto vytvořených učebních osnov nevyplývá, co mají žáci ovládat na konci konkrétního ročníku ve výše jmenovaných předmětech, což neumožňuje sledovat jejich pokrok. Tento nedostatek je částečně kompenzován rozpracováním učiva v tematických plánech. Využití disponibilních hodin v učebním plánu odpovídá všeobecnému zaměření školy a podporuje zejména oblasti jazyk a jazyková komunikace (+ 5 hodin), matematika a její aplikace (+ 4 hodiny) a člověk a jeho svět (+ 5 hodin).

Poradenská činnost školy je zajišťována ředitelem a třídní učitelkou formou komunikace s poradenským zařízením a se zákonnými zástupci žáků, u kterých se projevují výukové nebo jiné obtíže. Škola následně podniká kroky ke včasné identifikaci dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Vzhledem k všeobecnému nárůstu řečových vad dětí doporučuje i MŠ dle potřeby odbornou péči klinického logopeda, podobně i v otázkách školní zralosti či v případě specifických obtíží a projevů školní neúspěšnosti je navázána spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou. V době konání inspekce ZŠ nevykazovala žádné integrované žáky, tři žáci aktuálně procházeli speciálně pedagogickým a psychologickým vyšetřením v poradenském zařízení. V MŠ je dítěti s odkladem školní docházky poskytována potřebná podpora podle individuálního vzdělávacího plánu. Funkci metodika prevence rizikového chování žáků plní ředitel školy. Má zpracovanou rámcovou preventivní strategii, která se zaměřuje zejména na nespécifické primární aktivity jako je naplnění volného času žáků prostřednictvím široké nabídky zájmových kroužků a na pořádání školních i mimoškolních akcí. Preventivní problematika je rovněž začleněna do vzdělávacího obsahu některých předmětů ŠVP ZV. Vzhledem k malému počtu žáků a k jejich věkovému složení se ve škole projevy rizikového chování téměř nevyskytují. Případné menší prohřešky se řeší ústní domluvou nebo pohovorem s rodiči.

Všem pedagogickým pracovníkům MŠ i ZŠ jsou vytvářeny dobré podmínky pro další vzdělávání. Prioritou školy v této oblasti je zaměření na cizí jazyky, ICT a aktualizaci legislativy. Základními parametry pro výběr z nabídky vzdělávacích akcí je rozpočet školy, její potřeby a zájem pedagogů, limitem je její dostupnost.

Ředitel školy splňuje předpoklady pro výkon funkce. V řízení školy má dlouholetou praxi a velmi dobře se orientuje v legislativě a obecných otázkách školství. Cíle a záměry ohledně rozvoje školy se mu daří postupně realizovat především v oblasti materiálního a personálního zabezpečení. Chod školy je podpořen kooperací celého pedagogického sboru ZŠ i MŠ. Podporou zájmového vzdělávání dětí, žáků i rodičovské veřejnosti, účastí v projektech s partnerskými organizacemi (např. konzultační středisko Virtuální univerzity třetího věku), pořádáním sportovních a kulturních akcí (např. Stromkové slavnosti, Vítání občánků, lyžařská miniškola, pobytové akce v Hojsově Stráži

apod.) je posilována komunitní role školy v obci a trvale budováno její dobré jméno, o čemž svědčí i nárůst počtu dětí MŠ a žáků ZŠ v posledních letech. MŠ vede po stránce odborné i organizační zkušená vedoucí učitelka, které ředitel školy konkrétně a jasně stanovil příslušné pracovní kompetence. Tento model řízení je účelný. Promyšlená koncepce a funkční organizace chodu školy je podpořena kontrolním systémem a umožňuje bezproblémové fungování celého subjektu. Celkové příznivé klima usnadňuje vzájemnou spolupráci mezi pedagogy ZŠ, MŠ i ostatními zaměstnanci. Ředitel zřizuje pedagogickou radu jako svůj poradní orgán a projednává s ní zásadní věci týkající se provozu a chodu školy, organizační záležitosti a legislativní změny. Projednávání záležitostí týkajících se vzdělávání dětí MŠ a žáků ZŠ však není v záznamech z jednání pedagogické rady doloženo. Vnitřní informační systém odpovídá velikosti a typu mateřské i málotřídní školy a umožňuje její plynulý chod, učitelé se rovněž pravidelně setkávají k řešení aktuálních záležitostí v běžném denním kontaktu. Povinná dokumentace je vedena podle požadavků školského zákona. Vlastní hodnocení školy bylo zpracováno za roky 2009 a 2010. Je prováděno systematicky, obsahuje přehlednou analýzu a konkrétní zjištění včetně silných i slabých stránek školy a návrhů na zlepšení.

Obě třídy ZŠ jsou vybavené novým nábytkem, který svou velikostí odpovídá složení žáků v těchto třídách. V každé třídě je počítač s výukovými programy a s připojením k internetu (v I. třídě 1 PC, ve II. třídě 3 PC), které jsou žákům k dispozici. Rovněž v MŠ je vybudováno informační místo s počítačem pro práci dětí. Dočasným přepažením prostorné II. třídy v ZŠ vznikl nově vybavený prostor pro druhou třídu MŠ, který je zároveň v odpoledních hodinách využíván školní družinou. Zřizovatel investuje nemalé prostředky do postupných úprav budovy i jejího vnitřního vybavení. Fond učebních pomůcek a učebnic se inovuje zatím pouze částečně v návaznosti na finanční rozpočet. Škola je aktivní v získávání finančních prostředků i z jiných zdrojů. Zapojuje se do různých projektů a grantů, aby jejich prostřednictvím mohla naplňovat cíle a vize, na které státní dotace nestačí (např. realizace přeměny školní zahrady na učebnu v přírodě a místo odpočinku, relaxace a her pro děti a žáky), sponzorsky bylo např. podpořeno zastřešení terasy. Zapojením do projektu EU peníze školám v letošním roce dosáhne škola dalšího zlepšení zejména v oblasti vybavení informačními a komunikačními technologiemi a digitálními učebními materiály, které budou vytvářet sami pedagogové.

Materiální předpoklady MŠ odpovídají požadavkům RVP PV a umožňují naplňovat ŠVP PV. Děti mají dostatečný prostor k herním či pohybovým aktivitám a přiměřenou nabídku hraček, učebních pomůcek a didaktických materiálů.

Spolupráce se zřizovatelem je ze strany školy hodnocena jako velmi dobrá. Funguje vzájemná komunikace a spolupráce v oblasti prezentace školy na veřejnosti i ekonomická podpora. Školská rada je zřízena dle požadavků legislativy a pravidelně se schází na svých jednáních. Za důležité partnery jsou považováni zákonní zástupci dětí a žáků. Vztahy s rodiči jsou vnímány pozitivně, většina rodičů projevuje zájem o dění ve škole, zúčastňují se schůzek a zájmových i mimoškolních aktivit, někteří zůstávají se školou v kontaktu i po ukončení školní docházky jejich dítěte. Žáci využívají bohaté nabídky zájmových kroužků (např. sportovní hry, zábavné cvičení pro děti, keramika, hra na flétnu, paličkování), některé zájmové útvary jsou organizovány i pro děti z MŠ (např. angličtina, cvičení pro děti), do některých kroužků se může přihlásit i rodičovská veřejnost. Pro dospělé zájemce z obce a okolí jsou nabízeny např. jazykové kurzy, škola se zapojila do e-learningového vzdělávání seniorů 50+ v rámci projektu „Virtuální univerzita třetího věku“, který probíhá pod záštitou České zemědělské univerzity v Praze. Další zájmová činnost je nabízena ve spolupráci s místními sportovními kluby, leteckými modeláři apod. Výsledky vzdělávání a znalosti žáků 5. ročníku v českém jazyce, matematice a obecných studijních předpokladech si vedení školy dlouhodobě ověřuje prostřednictvím celostátně

organizovaných komerčních testů, v nichž žáci dosahují ve srovnání s jinými školami nadprůměrných výsledků. Plynulost přechodu na druhý stupeň je zaručena neformální spoluprací se spádovou základní školou v Klatovech, která spočívá ve vzájemných návštěvách žáků a učitelů, v pořádání společných akcí (např. sportovních, divadelní představení apod.), rovněž v pravidelném kontaktu a přenosu informací mezi vedením obou subjektů. Zpětnou vazbu o následné úspěšnosti přechodu na druhý stupeň zprostředkovávají škole sami žáci, kteří ji pravidelně navštěvují a účastní se jejich akcí i po ukončení své docházky. Škola spolupracuje při školních a mimoškolních aktivitách s mnoha dalšími partnery v regionu např. Ekologickým zemědělským družstvem Měcholupy, spolkem Úhlava, Dobrovolným ekologickým spolkem na ochranu ptactva v Plzni, místními včelaři, zemědělci apod. Velmi těsná a neformální je vzájemná spolupráce mezi ZŠ a MŠ. Také předškolní vzdělávání je doplněno bohatou nabídkou kulturních, sportovních, společenských akcí a mimoškolních aktivit.

Finanční a materiální podmínky umožňují realizaci ŠVP ZV i ŠVP PV.

Závěry, celkové hodnocení školy

Činnost příspěvkové organizace je v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Při přijímání dětí a žáků jsou respektovány zásady rovného přístupu ke vzdělávání. Přidělené finanční prostředky jsou využívány účelně, ke zkvalitnění činnosti školy.

Základní škola má velmi dobré předpoklady pro naplňování ŠVP ZV zejména v oblasti personálního a materiálního zabezpečení výuky. Pozitivem je odborná kvalifikovanost všech pedagogů ZŠ a jejich další vzdělávání. Ředitel školy prokazuje dobré organizační a strategické schopnosti a všestrannou orientaci v oblasti školství.

Sledovaná výuka v ZŠ se vyznačovala užíváním převážně adekvátních metod a forem práce a kvalitní podporou funkčních gramotností žáků. Učitelé vytvářeli bezpečné a nestresující prostředí. Příznivá pracovní atmosféra ve třídách pozitivním způsobem ovlivňovala všestranný rozvoj osobnosti žáků. Nadstandardní nabídkou zájmových aktivit umožňuje škola smysluplné naplnění volného času dětí, žáků i místní veřejnosti, čímž plní zároveň roli komunitního centra v obci.

Materiální a finanční podmínky se průběžně s přispěním zřizovatele, sponzorů a zapojením do projektů a grantů vylepšují. Škola je aktivní ve spolupráci se sociálními partnery, zákonnými zástupci žáků i ostatními školami, trvale velmi dobré vztahy má se zřizovatelem.

Cíle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání jsou naplňovány v souladu se školským zákonem. Učební osnovy ŠVP ZV pro vyučovací předměty Výtvarná výchova, Pracovní činnosti, Tělesná výchova a Hudební výchova je potřeba rozpracovat do jednotlivých ročníků.

Mateřská škola poskytuje kvalitní předškolní vzdělávání. Klidné prostředí a vřelý přístup učitelek pozitivně působí na rozvoj dětské osobnosti. Promyšlené a účinné pedagogické postupy přispívají k velmi dobrým výsledkům dětí. V převážné části doby provozu MŠ je zajištěna kvalifikovaná péče. Uplatňovaný pedagogický styl i výsledky vzdělávání odpovídají požadavkům ŠVP PV, který je v praxi naplňován.

Na základě inspekčního zjištění ČŠI ukládá ve stanovené lhůtě:

1. Dopracovat učební osnovy ŠVP ZV v souladu s RVP ZV podle § 5 odst. 1 školského zákona.

Česká školní inspekce v souladu s § 11 písm. f) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, ve lhůtě do 30. června 2012 požaduje podání písemné zprávy o odstranění zjištěných nedostatků. Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.p@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Plzeňském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Plzni dne 10. února 2012

(razítko)

Mgr. Miroslava Siváková, školní inspektorka

Siváková v. r.

Mgr. Hana Ratzová, školní inspektorka

Ratzová v. r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Bolešinech dne 21. února 2012

(razítko)

Mgr. Michael Burianek, ředitel školy

Burianek v. r.